

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2017/18:21

Fredagen den 9 februari

§ 1 Utbildning, ungdom, kultur och idrott

Statsrådet Anna Ekström

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utbildning,
ungdom och kultur den 21–22 november 2017

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utbildning, ungdom och kultur den 15 februari 2018

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Klockan är 9 och jag förklarar sammanträdet för öppnat. Först på föredragningslistan har vi Utbildning, ungdom, kultur och idrott. Vi hälsar statsrådet Anna Ekström med medarbetare välkommen till EU-nämndens sammanträde.

Först på dagordningen har vi återrapport från möte i rådet den 20–21 november 2017. Önskar statsrådet tillägga något?

Anf. 2 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Nej. Det var ett rådsmöte som ägde rum den 20–21 november. Ni har fått del av den skriftliga rapporteringen, och jag svarar gärna på frågor om det finns några.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för återrapporten och går vidare på dagordningen.

Då har vi dagordningspunkt 3, Halvtidsutvärderingen av Erasmus plus och framtida riktlinjer efter 2020.

Anf. 4 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Herr ordförande! Nästa rådsmöte äger rum den 15 februari. Det är rådet för utbildning som sammanträder. Dagordningen består av två riktlinjedebatter. Den första ska behandla halvtidsöversynen av Erasmus plus och innebär också en möjlighet för medlemsstaterna att ge sin syn på programmets prioriteringar inför perioden efter 2020.

Det bulgariska ordförandeskapet har föreslagit att debatten med utgångspunkt i halvtidsöversynens slutsatser ska fokusera på hur Erasmus plus kan utvecklas och bli än mer strategiskt och relevant inför kommande programperiod.

Tre frågeställningar ska vägleda debatten, nämligen

1. vilka åtgärder som kan öka deltagandet bland grupper som inte deltar i dag
2. hur det framtida programmet kan bidra till att stärka den europeiska innovationskapaciteten och stimulera brain gain i framtidens nyckelsektorer
3. hur synergier mellan olika europeiska program kan förstärkas, systematiseras och operationaliseras för att bättre kunna möta ojämlikheter, inklusive den digitala uppdelningen, geografisk isolering och ojämlikheter i ekonomisk tillväxt.

Vid diskussionen avser regeringen att framföra att det program som blir efterföljare till Erasmus plus inte får medföra ökade kostnader för den nationella budgeten eller EU-budgeten. Vidare kommer regeringen att betona vikten av att utbytesverksamheten sker inom ramen för institutionellt samarbete. En stark struktur för utbyten ökar möjligheten att rekrytera från grupper som annars kan vara svåra att attrahera. Det kan till exempel handla om yrkes elever eller personer med funktionsnedsättning. Med ett starkt institutionellt samarbete som bas skapas också bättre förutsättningar för att tillvarata olika erfarenheter.

Vidare anser regeringen att programmet bör utvidgas, så att det blir möjligt med studier och praktik även för studenter på studieförberedande program.

Slutligen kommer vi även att lyfta fram att lärargruppen, på alla nivåer och i alla sektorer, är en nyckelgrupp för ökad internationalisering.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Europeiska rådets slutsatser från december 2017 – utbildningsaspekter.

Anf. 6 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Herr ordförande! Den andra riktlinjedebatten behandlar hur Europeiska rådets slutsatser från den 14 december 2017 ska följas upp. Europeiska rådets slutsatser innehåller konkreta initiativ, som ett utvidgat Erasmus plus-program, ett europeiskt studentkort, ett tjugotal fördjupade europeiska universitetsnätverk, stärkt språkutbildning och ökat fokus på frågor om erkännande av yrkeskvalifikationer.

Det bulgariska ordförandeskapet vill att riktlinjedebatten fokuserar på hur arbetet ska gå vidare i rådet. De frågor som ska vägleda debatten är dels hur man ska använda pågående arbete och tidigare erfarenheter som inspiration, byggstenar och modell för att hantera en eller flera av de utmaningar som lyfts fram i debatten, dels vilka specifika åtgärder man ser framför sig på nationell och europeisk nivå för att hantera utmaningar som är kopplade till digitalisering, cybersäkerhet, medie- och informationskunnighet och artificiell intelligens.

Regeringen delar synen att medborgarna i EU ska kunna studera, arbeta, resa och utbyta idéer utan att hindras av administrativa eller

byråkratiska problem. Det är något som vi också avser att föra fram i debatten, liksom att konkreta initiativ för att få bort kvarvarande hinder för mobilitet därför kan välkomnas.

Samtidigt kommer regeringen att bevaka att samtliga förslag respekterar fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaterna inom utbildningsområdet och inte föregriper den kommande förhandlingen om EU:s nästa fleråriga budgetram. Eventuella förslag ska inte innebära kostnader för EU-budgeten eller för vår statsbudget.

Regeringen kommer även att betona vikten av ett utbildningssystem som håller hög kvalitet, är inkluderande och utjämnar sociala skillnader.

Anf. 7 BETTY MALMBERG (M):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för redogörelsen! Nu blev jag lite konfunderad. När vi diskuterade detta i utbildningsutskottet lämnade Moderaterna in en avvikande mening. Det kan tyckas som om det var lite grinigt, för det vi reagerade på var just det som står i de två första meningarna, där det handlar om att regeringen också vill se en höjd ambitionsnivå i förhållande till underlaget. Det kan tyckas vara grinigt så till vida att vi självfallet delar synen att utbildning och forskning har stor betydelse som drivkraft för både jobb, social rättvisa och europeisk konkurrenskraft.

Men när jag nu hörde statsrådets redogörelse noterade jag att hon inte nämnde just detta med den höjda ambitionsnivån, eller jag kanske var uppmärksam? Om regeringen har ändrat ståndpunkt välkomnar vi det, men jag vill gärna ha ett klargörande från ministern om detta.

Anf. 8 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Herr ordförande! I det underlag som förbereds i Regeringskansliet inför rådsmötet, som EU-nämnden också har fått del av, står det: ”Vid diskussionen avser regeringen framföra att man delar den höjda ambitionsnivån som den uttrycks i underlaget när det gäller att ta tillvara utbildningsområdets potential som drivkraft för jobb, social rättvisa och ett aktivt medborgarskap. Samtidigt måste inte antalet studenter låsas vid ett visst mål, utan ska spegla behov och resurser.” Detta är ju ett material som EU-nämnden har fått del av.

I min redogörelse läste jag inte upp vartenda ord, men det är naturligtvis det som står i underlaget som gäller. Jag är ledsen om jag var otydlig.

Anf. 9 ORDFÖRANDE:

Tack för klargörandet! Det är också det talade ordet här i nämnden som gäller.

Anf. 10 BETTY MALMBERG (M):

Herr ordförande! Tack, statsrådet, för klargörandet! Då är vi tillbaka på banan igen.

I utbildningsutskottet hade vi en lång diskussion som gällde just begreppet den höjda ambitionsnivån. Det här grundar sig på Europeiska rådets skrivelse. En av de punkter som vi diskuterade handlar om att elever framdeles förutom sitt modersmål ska läsa minst två europeiska språk. Vi

välkomnar naturligtvis en ambitionshöjning på språksidan men är frågande till om detta över huvud taget är realiserbart. Det är många språk som konkurrerar i dag – inte minst hindi och kinesiska, eller mandarin kanske det heter. Varför ska vi då låsa oss vid detta?

Detta handlar också om hur vi kan se på erkännandet av olika examensbevis, och det är självklart något vi står bakom. Frågan är alltså: Är det realiserbart? Europeiska rådet väntar sig att detta ska vara realiserat till år 2025.

Därför landade vi moderater i vår avvikande mening i att vi vill stryka de två första meningarna och i övrigt följa regeringens ståndpunkt. Det skulle innebära att vi börjar vår avvikande mening med: Regeringen delar synen på att medborgarna i EU ska kunna studera, arbeta, resa och utbyta idéer utan administrativa hinder...

Det var ju faktiskt detta som statsrådet inledde med.

Vi vidhåller alltså vår avvikande mening.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar då att det finns majoritet för regeringens här redovisade inriktning, med en avvikande mening från Moderaterna.

På dagordningen finns också en punkt som heter Övriga frågor. Finns det något där som statsrådet önskar tillägga?

Anf. 12 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S):

Jag har inget mer att tillägga.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Då får vi tacka statsrådet och hennes medarbetare för deras medverkan vid dagens EU-nämnd.

Innehållsförteckning

§ 1 Utbildning, ungdom, kultur och idrott

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDE.....	1
Anf. 2 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDE.....	1
Anf. 4 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S).....	1
Anf. 5 ORDFÖRANDE.....	2
Anf. 6 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S).....	2
Anf. 7 BETTY MALMBERG (M).....	3
Anf. 8 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S).....	3
Anf. 9 ORDFÖRANDE.....	3
Anf. 10 BETTY MALMBERG (M).....	3
Anf. 11 ORDFÖRANDE.....	4
Anf. 12 Statsrådet ANNA EKSTRÖM (S).....	4
Anf. 13 ORDFÖRANDE.....	4